

άτσιδόπλακα ή, Νάξ. (Άπύρανθ.)

Έκ τῶν οὐσ. *άτσίδα* καὶ *πλάκα*.

Πλάξ κατάλληλος διὰ παγίδα ἰκτίδων.

άτσιδοπροβγά ή, Νάξ. (Άπύρανθ.)

Έκ τῶν οὐσ. *άτσίδα* καὶ *προβγά*.

1) Τὸ δέρμα τῆς ἰκτίδος: Φρ. *Σὰν άτσιδοπροβγά εἶναι* (ἐπὶ ἰσχνοῦ ἀνθρώπου). *Συνών. άτσιδοτόμαρο.* 2) *Μεταφ. ἰσχνός, λιπόσαρκος ὡς ὄνειδιστικὸν παρωνύμιον.*

άτσιδόσκατο τό, Νάξ. (Άπύρανθ.)

Έκ τῶν οὐσ. *άτσίδα* καὶ *σκατό*.

Τὸ περιττωμα τῆς ἰκτίδος.

άτσιδοτόμαρο τό, Νάξ. (Άπύρανθ.)

Έκ τῶν οὐσ. *άτσίδα* καὶ *τομάρι*.

Άτσιδοπροβγά 1, ὁ ἰδ.

άτσιδότρυπα ή, Νάξ. (Άπύρανθ.)

Έκ τῶν οὐσ. *άτσίδα* καὶ *τρῦπα*.

Τρύπα, φωλεὰ ἰκτίδος.

άτσιδοφαγωμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. *άτσιδοφαωμένος* Νάξ. (Άπύρανθ.)

Έκ τοῦ οὐσ. *άτσίδα* καὶ τοῦ *φαγωμένος* μετοχ. τοῦ ρ. *τρώω*.

Έκεῖνος ποῦ εἶθε νὰ τὸν φάγῃ ἡ *άτσίδα*, ἀρατικῶς ἐπὶ ζώων: *Ω, τ' *άτσιδοφαωμένο!*

άτσιδοχόρταρο τό, ἀμάρτ. *άτσιοχόρταρο* Ἰων. (Κρήν.) Χίος.

Έκ τῶν οὐσ. *άτσίδα* καὶ *χορτάρι*.

Εἶδος ἀκανθώδους φυτοῦ.

άτσιόκνιστος ἐπίθ. σύνηθ. *άτσιόκ'στους* βόρ. ιδιώμ. *άτσιόκ'στους* Μακεδ. (Χαλκιδ.) *άτσούκνιστος* Πόντ. (Άργυρόπ. Κερασ. Χαλδ.)

Έκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **τσικνιστός* < *τσικνίζω*, παρ' ὁ καὶ *τσουκνίζω*.

1) Ἐπὶ ἐδεσμάτων, ὁ μὴ παθὼν *τσιόκνισμα*, ὁ μὴ ἀναδίδων ὁσμὴν καύσεως, ἀκνίσωτος σύνηθ. καὶ Πόντ. (Άργυρόπ. Χαλδ.): *Φαεῖ άτσιόκνιστο σύνηθ.* *Συνών. άτσιόκνωτος.* 2) Ὁ μὴ περιεκαυμένος, ὁ μὴ καψαλισμένος Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πόντ. (Κερασ.) *Συνών. άκαψάλιστος.*

άτσιόκνωτος ἐπίθ. Νάξ. (Γαλανᾶδ.) κ.ά. *άτσιόκνοντους* Μακεδ. κ.ά. *άτσούκνωτος* Κρήτ. κ.ά.

Έκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **τσικνωτός* < *τσικνώω*.

Άτσιόκνιστος 1, ὁ ἰδ.

***άτσιόλητος** ἐπίθ. *άτσιόλητος* Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) *άτζίλητος* Πόντ. (Χαλδ.) *άτσίλ'τους* Ἰμβρ. *άτσιόλαστος* Κρήτ. (Κατσιδ.) *άτσιλ'στους* Μακεδ.

Έκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **τσιλητός* < *τσιλῶ*, παρ' ὁ καὶ *τζιλῶ*. Τὸ *άτσιόλαστος* ὡς ἐκ ρ. *τσιλάζω*, τὸ δὲ *άτσιλ'στους* διὰ τὸν ἐνεστ. *τσ'λίζου* παρὰ τὸ *τσιλῶ*.

1) Ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν βρεφῶν, ὁ μὴ ρυπανθεὶς δι' ἀποχωρημάτων Ἰμβρ. Κρήτ. (Κατσιδ.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.): *Δὲν άφίνει ροῦχο άτσιόλαστο, μός τοῦ τὸ βάλω τὸ τσιλᾶ* (μός = μόλις) Κατσιδ. *Τὸ μωρόν άτσιόλετον ἔν' Τραπ.* 2) Ὁ μὴ τιλήσας, ὁ μὴ ἐκβαλὼν τὴν ἑαυτοῦ κόπρον Μακεδ. Πόντ. (Κερασ.)

άτσιλιβάριστος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.)

Έκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **τσιλιβαριστός* < *τσιλιβαρίζω*.

Ἐπὶ τῶν θρυαλλίδων τῶν κηρίων, ὁ μὴ τυχὼν τῆς προκατεργασίας καθ' ἣν αὗται ποτίζονται τὸ πρῶτον μὲ κηρὸν διαλελυμένον καὶ ἔπειτα κυλίνονται ἐπὶ τῆς τραπέζης διὰ τῆς παλάμης καὶ οὕτω εὐθύνονται: *Άτσιλιβάριστα φιλίᾶ.*

άτσιόλευτος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.)

Έκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **τσιλτευτός* < *τσιλτεύω*.

Ὁ μὴ δι' οὖρου βραχεῖς. *Συνών. άκατούρητος* 1.

άτσιόμι τό, Στερελλ. (Άγρίν.)

Άγνώστου ἐτύμου.

Ἐπὶ δεμάτων καπνοῦ ἀκόπου, αἱ ἀνωτέρας ποιότητος δεσμίδες αἱ τοποθετούμεναι μεταξὺ τοῦ ἐτέρου ἄκρου καὶ τοῦ μέσου, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰ *καπάκια*, τὰ ἐκατέρωθεν ἄκρα, καὶ τοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δέματος τοποθετουμένου.

άτσιόμπητος ἐπίθ. κοιν. *άτσιόητος* πολλαχ. *άτσιόμπ'τους* βόρ. ιδιώμ. *άτσιό'τους* Σάμ. κ.ά. *άτσιόμπιστος* ἐνιαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ.) *άτσιόμπ'στους* Μακεδ. *άτσιόμπιγος* πολλαχ. *άτσιόμπιχτος* Πόντ. (Κερασ.)

Έκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **τσιμπητός* < *τσιμπῶ*.

Α) Κυριολ. 1) Ὁ μὴ διὰ τῶν ἄκρων δακτύλων πιεσθεὶς κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.): *Αὐτός δὲν άφίνει κάμμιά άτσιόμπητη* (ἐπὶ ἐρωτικῆς ὑποπείρας). *Δὲν άφίνει κορίτσι άτσιόμπητο.* *Σ' τὸ χορὸ κάμμιά δὲν ἔμεινε άτσιόμπητη κοιν.*

2) Ὁ μὴ ἀφαιρεθεὶς μικρόν τι, ὁ ἄφ' οὗ δὲν ἀπεσπάρθη ἐλάχιστον μέρος σύνηθ.: *Δὲν άφίνει ψωμί άτσιόμπητο.* *Οἱ κόττες μπήκαν 'ς τὸν κῆπο καὶ δὲν άφησαν τίποτ' άτσιόμπητο σύνηθ.* || Φρ. *Πιτειέι σὰν άτσιό'του κάστανου* (δηλ. αἰφνιδίως καὶ ἀπροσδοκῆτως, ὅπως τὸ *άτσιόμπητο* κάστανο ἀπὸ τῆς πυρᾶς) Σάμ. 3) Ἐπὶ τῶν κουκκιῶν, ὁ ἄφ' οὗ δὲν ἀφῆρεθῇ ὁ ὀφθαλμὸς πολλαχ.: *Κουκκιά άτσιόμπητα.* *Συνών. άξεμμάτιστος, άξεμμάτιστος, άξεμύτιστος.*

4) Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου δὲν ἀπεκόπησαν αἱ ἄκραι τῶν βλαστῶν Σκῦρ.: *Άμπέλ' άτσιόμπ'το.* *Συνών. άκορφολόγητος.*

Β) Μεταφ. 1) Ὁ μὴ ἐνοχληθεὶς διὰ λόγου πειρακτικοῦ, ὁ μὴ προσβληθεὶς *Λεξ. Δημητρ.* 2) Ὁ μὴ τρωθεὶς τὴν καρδίαν ἐρωτικῶς *Λεξ. Δημητρ.* 3) Ὁ μὴ ὑπεξηρημένος *Λεξ.* Ἐλευθερουδ.

άτσιόμπλιαστος ἐπίθ. σύνηθ. *άτσιόμπλιαστους* βόρ. ιδιώμ.

Έκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **τσιμπλιαστός* < *τσιμπλιάζω*.

Ὁ μὴ ἔχων *τσιόμπλες* εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ὁ μὴ λημῶν ἐνθ' ἄν.: *Άμα θὰ 'ρθῆς, νὰ πλυθῆς γιὰ νὰ σὲ δῶ 'ς τὰ μάτια άτσιόμπλιαστη.* *Νὰ πᾶς νὰ νιφτῆς καὶ νὰ 'ρθῆς χτενισμένος κι άτσιόμπλιαστος.* *Μάτια άτσιόμπλιαστα σύνηθ.* *Συνών. άτσιόμπλιωτος.*

άτσιόμπλιωτος ἐπίθ. ἀμάρτ. *άτσιόμπλιοντους* Μακεδ.

Έκ τοῦ στερ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **τσιμπλιωτός* < *τσιμπλιώνω*.

Άτσιόμπλιαστος, ὁ ἰδ.

άτσινάτιστος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.) *άτσινάτιγος* Πόντ. (Τραπ.)

Έκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **τσινάτιστός* < *τσινάτιζω*.

Ὁ μὴ ρυπανθεὶς ἀπὸ *τσινέαν*, τὴν κόπρον τῶν πτηνῶν. *Συνών. άτσινάχτος.*

